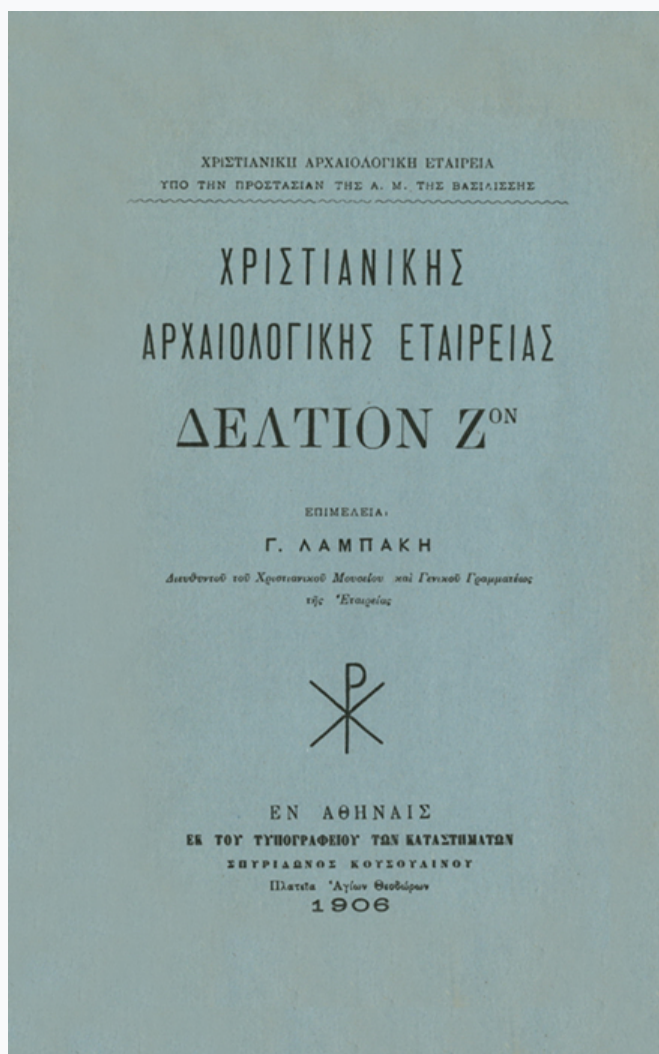


## Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 7 (1906)

Δελτίον ΧΑΕ 7 (1906), Περίοδος Α'



**Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905**

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1619](https://doi.org/10.12681/dchae.1619)

### Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (2013). Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 7, 10–14. <https://doi.org/10.12681/dchae.1619>



# ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905

---

Δελτίον ΧΑΕ 7 (1906), Περίοδος Α' • Σελ. 10-14

ΑΘΗΝΑ 1906



# ΕΡΓΑΣΙΑΙ

## ΤΟΥ

### ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

#### ΚΑΤΑ ΤΟ 1905

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ Α. ΠΑΠΠΟΥΔΩΦ

**Α**ί κατά τὸ λήξαν ἔτος 1905 ἐργασίαι τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

Σπουδαιότατον γεγονός ἐστιν ἡ ἐν Ἀθήναις συνέλευσις τοῦ Διεθνῆς Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου, εἰς ὃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.  $\frac{863}{378}$  ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1905 ἐγγράφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προσεκλήθη καὶ ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία, ἀντιπροσωπευθεῖσα διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς κ. Ἀριστείδου Παππούδωφ, τοῦ ἐπιτίμου προέδρου σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Μουσείου κ. Γ. Λαμπάκη.

Ὁ ἡμέτερος Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κ. Γ. Λαμπάκης ἀνεκοίνωσεν ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ περὶ τῶν Κατακομβῶν καὶ τοῦ βαπτιστηρίου τῆς Μήλου, περὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Φιλίππων, περὶ τῶν παρὰ τὸν Ἀρειον Πάγον ἐρειπίων τοῦ ναοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, καὶ περὶ τῶν ἐρειπίων τῶν Κεγχρεῶν, ἐνθα ἔζη Φοῖβη ἡ Διάκονος.

Ἀνέγνω φυλακτήριοι τῶν πρώτων αἰώνων, προερχόμενον ἐξ

Ἀμοργοῦ καὶ ἐποιήσατο μνείαν τοῦ ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ τῆς Σμύρνης φυλασσομένου πολυτίμου κώδικος τῆς Πεντατεύχου, περιέχοντος ὑψίστης ἀξίας μινυογραφίας.

Πρὸς τοῦτοις ἀνεκοίνωσε τρεῖς τῶν σπουδαιοτάτων αὐτοῦ μελετῶν περὶ τῶν κεραμοπλαστικῶν διακοσμήσεων τῶν ἀρχαίων χριστιανικῶν ναῶν, περὶ τῆς μουσειονομίας, ἥτοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν ἀντικειμένων Μουσείου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ περὶ τῶν τέως ἐπιγραφικῶν αὐτοῦ ἔρευνῶν.

Ἐν ἐτέρᾳ δὲ συνεδρίᾳ ἀνεκοίνωσε περὶ τῆς διακρίσεως τῶν ὄρων «Χριστιανικὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη» καὶ «Βυζαντινὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη».

Αἱ μέχρι τοῦδε περὶ τῶν ἔργων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας δημοσιεύμεναι κρίσεις ἐνθαρρύνουσιν ἱκανῶς τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τιμῶν τοὺς ἐκ Ρώμης εἰς Ἀθήνας χάριν τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου ἐλθόντας Χριστιανοὺς Ρωμαίους ἄνδρας, τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Πάπα Ρώμης κ. Ο. Μαρούκη<sup>(1)</sup>, τὸν πρωτονοτάριον κ. Ν. Μαρίνην καὶ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν κ. De Nunzio, ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ κατάλληλον προσφώνησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Μουσείου κ. Λαμπάκη, πρὸς ἣν ἀντεφώνησεν ὁ κ. Μαρούκης, ἀνηγόρευsen αὐτοὺς ἐπιτίμους ἐταίρους αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτῳ ἡ Α. Ἀγιότης ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης διὰ θερμοῦ αὐτοῦ γράμματος ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1905 ἡδχαρίστησε τὴν Ἑταιρείαν ἡμῶν.

Ἐν τῇ ἐν Ρώμῃ δὲ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἀρχαίων ὁ ἐταῖρος κ. De Nunzio ἐνθουσιωδῶς ὁμιλήσας περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου, ποιεῖται μνείαν καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένης πρὸς αὐτοὺς τιμῆς.

Ἐκεῖθεν ἀποστέλλει τὸν ἀσπασμὸν αὐτοῦ εἰς τὰς ἀγαπητὰς αὐτῷ Ἀθήνας, καὶ γνωματεύει ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἐπὶ τοῦ Ἀρείου

(1) Ὁ κ. Ο. Μαρούκης λόγον ποιούμενος περὶ τοῦ Ἀρχ. Συνεδρίου καὶ τῆς Χριστ. Ἀρχ. Ἑταιρείας, ἀναφέρει καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένην πρὸς αὐτὸν τιμὴν. [Nuovo Bull. d'Arch. Christ. Anno XI σελ. 313—314].

Πάγον νὰ ὑψωθῇ σταυρὸς εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας τοῦ Παύλου<sup>(1)</sup>.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν ἀνηγόρευσεν ἐπίτιμον μέλος καὶ τὸν πρόεδρον τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἀκαδημίας τῶν Ἀρχαδῶν κ. Αὐγουστῖνον Βερτολλίνην.

Ῥασαύτως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τιμῶν τὸν ἐπὶ πνευματικῇ μορφώσει διακρινόμενον κληρὸν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, ἐξελέξατο ἐπίτιμον μέλος τὸν Διευθυντὴν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ κ. Χρυσόστομον Α. Παπαδόπουλον, ἄνδρα πλήρη ἐπιστήμης πίστεως καὶ πνεύματος ἀγίου, ἐτέρους δὲ διακεκριμένους κληρικοὺς ἐξελέξατο μέλη αὐτῆς συνεργά.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1905 ἐγγράφου αὐτοῦ ὁ διακεκριμένος ἀγιογράφος Σπ. Χατζηγιαννόπουλος, ἐδωρεῖτο εἰς τὸ ἡμέτερον Μουσεῖον πάντα τὰ ἀγιογραφικὰ αὐτοῦ σχέδια καὶ τινας τῶν εἰκόνων αὐτοῦ, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς πρότυπον πρὸς ἴδρυσιν Σχολῆς ἀγιογραφίας.

Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀγιογράφος καὶ καλὸς φίλος τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας ἀπεβίωσε τῇ 20 Σεπτεμ. οἱ δὲ κληρονόμοι αὐτοῦ τῇ 20 Νοεμβ. 1905 παρέδωκαν ἡμῖν τὰ ἀνωτέρω.

Ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν διὰ τῆς πολυτίμου συλλογῆς τῶν ἔργων τοῦ Θειοῦ, τοῦ ἀοιδήμου Χατζηγιαννοπούλου, τοῦ καὶ μαθητοῦ τοῦ Θειοῦ γενομένου κατὰ τὴν ἀγιογραφικὴν διακόσμησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ναοῦ τοῦ Νικοδήμου, καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Πανακοθήκης, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι κέκτηται πλούσια τὰ μέσα καὶ τὰ ὑποδείγματα πρὸς σπουδὴν καὶ μελέτην τῶν διαφόρων ἀγιογραφικῶν τύπων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 27 Ἰουνίου 1905 ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἐρίτιμος Βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. Νέγρης ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχε-

---

(1) Ἰδὲ *L'osservatore Romano* 6/19 Gennaio 1906. Περίληψις τοῦτου ἐν «Ἑστία» 14 Ἰανουαρίου 1906. Τὴν ὁμίλιαν ταύτην ἐξέδωκεν ἐν ἰδίῳ τεύχει: *Ulisse De Nuntio l'Aréopago nell'Antichità e nella storia del Cristianesimo. Roma. 1906.* Πρὸς καὶ *Giornale Arcadico* 1906. Ἰανουάριος. σελ. 12 κ. ἐξ.

δίου τῆς συγχωνεύσεως τοῦ λαχείου Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων ἐποιήσατο λαμπρὰν ἀγόρευσιν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ἔργου τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας, θερμῶς σπστήσας ὅπως ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ λαχείου δίδηται τὸ δέκατον ὑπὲρ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας<sup>(1)</sup>).

Ὡσαύτως ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Βουλῆς τῇ 28 Ἰουνίου 1905 ὁ βουλευτὴς Πατρῶν κ. Λουκᾶς Θ. Ροῦφος Κανακάρης κατέθηκεν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ δ' ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, προτείνας ὅπως ἐκ τῶν εἰσπράξεων δίδονται δέκα χιλιάδες δραχμῶν κατὰ τριμηρίαν.

Συμπαθῇ φωνὴν ἐν τῇ Βουλῇ ὡσαύτως ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ἤρραντο καὶ οἱ ἀξιότιμοι Βουλευταὶ κ. κ. Θ. Φαρμακόπουλος<sup>(2)</sup> καὶ Σπυριδων Κριεζώτης<sup>(3)</sup>.

Χάρις τῇ θερμῇ ἀγορεύσει τοῦ κ. Νέγρη, τῇ συμπαθείᾳ τῶν ἀνωτέρω κ. κ. Βουλευτῶν καὶ ταῖς ἐνεργείαις τῶν ἀξιολύμων κ. κ. Συμβούλων, ὁ πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Ράλλης ἐνέγραψεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δραχμὰς 5,000 ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν εὐγνωμονεῖ ἀπὸ καρδίας, τὰ δὲ ἱερὰ κειμήλια τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Ἐκκλησίας χρόνων εὐλογοῦσιν τοὺς τιμῶντας αὐτά.

Ἡ Ἑταιρεία ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὰς Ἱερὰς Μονάς, αἵτινες ἐγγράψασαι συνδρομὰς ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν ἀπέστειλαν ἥδη αὐτάς.

Ὁ Δῆμος Πειραιῶς φιλομούσως ἐνέγραψε συνδρομὴν ἐκ δραχμῶν τριακοσίων.

Ὁ ὁμογενὴς κ. Κωνσταντῖνος Γ. Γαζῆς διὰ πατριωτικωτάτης αὐτοῦ ἐπιστολῆς ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ πᾶσαν 21 Μαΐου θὰ ἀποστείλλῃ ὑπὲρ τῆς εὐδοώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας, 5 λίρας Τουρκίας, ἃς διὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ ἐλάβομεν.

(1) Πρβλ. «Ἀθῆναι», «Νέον Ἄστυ», «Καιροὶ» καὶ «Σκριπ» τῆς 28 Ἰουνίου 1905.

(2) Πρβλ. «Καιροὶ» καὶ «Νέον Ἄστυ» 28 Ἰουνίου 1905.

(3) «Καιροὶ» 28 Ἰουνίου 1905.

Ἡ Ἑταιρεία ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἑταίρους, οἵτινες σχεδὸν πάντες προθύμως καταβάλλουσι τὰς συνδρομὰς αὐτῶν.

Πολλοὶ τῶν ξένων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διαμενόντων ὁμογενῶν ἐζήτησαν ὅπως πέμψωμεν αὐτοῖς ἐκκλήσεις πρὸς ἐγγραφὴν μελῶν, ἐν αῖς νὰ ἀναφέρηται ὁ σκοπὸς τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Ὁ Ἑταιρεία προέβη εἰς τὴν δημοσίευσιν τοιούτων ἐκκλήσεων καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς τοιαύτας.

Μετὰ λύπης ἀναφέρομεν ὅτι εἰς τὴν αἴτησιν θεραπείας, ἣν ἀπηθύναμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὰ κατακρατούμενα πράγματα, οὐδεμίᾳ ἀπάντησις ἐδόθη, τὸ δὲ Διοικητικὸν Συμβούλιον σκέπτεται ἤδη ὅπως κινήσῃ δικαστικὴν ἀγωγὴν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Ἑταιρεία ἐξέδωκε τὸ Ε' αὐτῆς Δελτίον, περιέχον τὰς ἐργασίας τῶν ἐτῶν 1902 καὶ 1903, ἐπιστημονικὰς περιγραφὰς Θεσσαλονίκης, Γαλάτιστας, Σερρών καὶ Δράμας, καὶ ἀναγραφὴν πληθύνος δωρεῶν πολυτιμοτάτων.

Ἐν τέλει μετὰ λύπης ἀναφέρομεν τὸν θάνατον πεφλημένου ἡμῶν συναδέλφου, τοῦ Ἀντωνίου Βενιζέλου, μετὰ ζήλου ὥς Γεν. Γραμματέως καὶ Συμβούλου ἐργασθέντος ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ τὸ Συμβούλιον ἐξέδωκε τὰ δέοντα ψηφίσματα, ὃ δὲ Γεν. Γραμματεὺς καὶ Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κ. Λαμπάκης ἐξεφώνησεν αὐτῷ τὸν προσήκοντα ἐπιτάφιον.

Ὡσαύτως μετὰ πολλῆς λύπης ἀναφέρομεν ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν στερεῖται τοῦ τακικοῦ αὐτῆς Προέδρου ἐριτίμου κ. Α. Παππούδωφ, μακρὰν ἡμῶν ἐν Ἑλβετίᾳ ἕνεκα νόσου διαμένοντος, καὶ εὐχεται αὐτῷ πλήρη ἀνάρρωσιν καὶ ταχεῖαν ἐπάνοδον εἰς τὰς γλυκιντάτας αὐτοῦ Ἀθήνας, ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν αὐτοῦ συναδέλφων.

Συμπληρωθείσης τῆς τριετίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀθίγει τοῦτο τὴν ἀρχὴν καὶ παρακαλεῖ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν Νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

